HET ONBEDUIDENDE ZIELTJE

Het was in den tijd van onze Woensdagavonden.... Lang geleden, hèèl lang. Maar vergeten zullen wij ze niet licht, die avonden, waarop wij vrienden ook uit de verst verwijderde stadswijken allemaal bijeenkwamen in de kleine achterzaal van Cellars, een intiem, ietwat somber cafétje in een schilderachtige oude binnenstraat.

Het lieve, goede ding bestaat allang niet meer; de eigenaar betrok in een nieuw stadsgedeelte een grooter huis, dat hel en schel verlicht is en modern, en aldoor vol pratende menschen; dat uiterlijk quasi-iets, maar innerlijk zoo saai als de eenzaamheid is. Wij zijn er hem niet gevolgd, en — of het kwam doordat wij wat ouder werden? Of doordat we genoeg kregen van bijeenkomsten, als deze, terwijl jaren, nog toe in staat? — Op een avond was het gesprek gevallen, — voor de zooveelste maal, dat begrijpt ge, — op het belangrijke onderwerp van de liefde en het echtelijk geluk. Karel Velt had zijn bekend inzicht weer verdedigd, dat het huwelijk een uiterlijke vorm was zonder eenigen dieperen grond; dat hartstocht, of ijverzucht, of angst voor eenzaamheid, vrees voor buitenissigheid den man tot trouwen bracht, zonder dat eenige overgave van zijn wezen ermee gemoeid was. Wat de vrouw betreft, die vond in het huwelijk — de trouwe verzorging van den man en meer nog, van de kinderen — een vervulling van een levensroeping. De man echter, eenmaal getrouwd, schikte zich erin, zooals een mensch zich nu eenmaal in alles, in het heele leven schikte, maar in den zou ik me diep en diep ongelukkig voelen. En dat voel ik mij niet . . . ."

En in de stilte vol vragend zwijgen, die op zijn woorden gevolgd was, ging hij na eenige seconden van aarzeling voort:

— Ik zal jelui een voorval uit mijn leven vertellen, vrienden, en . . . . ja, oordeelt dan zelf . . . . .

Jelui kent allemaal Jeanne, mijn vrouw. Zij is, dat durf ik zeggen, een voorbeeldig echtgenoot. Zij is niet verkwistend, niet pronkziek, zij is zoo eenvoudig en ingetogen als zij . . . .als zij lief is. Haar verstand is uitmuntend, en wat haar genegenheid voor mij betreft, die toont ze dagelijks in honderden kleine dingen; de trouwe aanhankelijkheid kijkt haar uit de oogen, als zij met mij, of over mij

De Britsche krijgsgevangenen in ons land.

Verleden week is het eerste transport Engelsche officieren en onderofficieren, die allen drie jaren of langer in Duitsche krijgsgevangenschap hebben vertoefd en die thans in ons land zullen worden geïnterneerd, te Scheveningen aangekomen. Zij zullen in de residentie en haar omstreken worden onder dak gebracht. Bij de officieele ontvangst te Scheveningen waren verscheidene autoriteiten aanwezig, o.a. de gezanten met hun militaire attaché's der voornaamste geallieerde landen.

Het transport, dat uit 37 officieren en 184 onderofficieren bestond, werd tot aan Venlo door twee Duitsche hoofdofficieren begeleid. Op onze derde foto ziet men, hoe deze officieren, in tegenwoordigheid der Engelsche krijgsgevangenen, die zich op den achtergrond bevinden, den Nederlandschen kapitein, die de leiding voor het overige gedeelte der reis op zich nam, de papieren aanbieden om deze te onderteekenen, als bewijs dat het transport voltallig ons land binnenkwam. De beide andere foto's doen wel zien, dat de Tommies, hoewel ze het in hun gevangenschap natuurlijk lang niet breed gehad hebben, toch niet „downhearted" zijn. Integendeel, de troep was in 'n goede stemming, terwijl de hartelijke ontvangst en het gastvrije onthaal de geleden ontberingen, spoedig hadden doen vergeten. Toch teekende zich op menig gelaat der stoere, jonge kerels, onder wie zich geen enkele invalide bevond, ontroering af, hetgeen zich gemakkelijk laat begrijpen, als men nagaat, dat er onder hen zijn, die reeds sinds Augustus 1914 in Duitsche krijgsgevangenschap vertoefden, en dat zij nu in Holland als gasten zullen worden behandeld, want ze zullen, binnen zekere grenzen, volkomen vrijheid genieten.

er gaandeweg vrienden afvielen? Of wellicht omdat de nieuwe lokalen, luidruchtig en saai, vol en leeg, ons niet aanstonden? — ik weet het niet, maar onze Woensdagavondsaamkomsten werden niet hervat.

Zij waren toch zoo goed geweest. Er had zulk een spontane uitwisseling van oprechtheid en hartelijkheid geheerscht Gespeeld werd er niet. Gefuifd werd er niet. Gedronken werd er nauwelijks. Maar er werd gesproken; niet over uitsluitend theoretische zaken, wijsbegeerte, wetenschap, kunst, neen slechts over de werkelijkheid van het leven, over ons zelven, onze ervaringen, onze persoonlijke levensinzichten zonder stelsel of methoden, ook zonder terughoudendheid of valsche schaamte. En het was wel mooi. . . . Ik kan met weemoed terugdenken aan dat samenzijn van wel eens wat zot-idealistische, maar steeds echte, spontane, welgezinde jongemannen, die eerlijk en open elkaars en eigen leven onderling bespraken. Welk een diep vertrouwen stak er in zóó'n vriendschap! Zijn wij daar nu in later grond was hij onveranderlijk steeds ongelukkig door dat zich-schikken, terwijl nieuwe luimen hem toch intusschen menigmaal in de verleiding brachten, de band van zijn huwelijk te verbreken, wat hij dan echter niet deed uit bangheid. Het gelukkige, kalme, voorbeeldige huwelijk bestond — aldus Karel — eigenlijk wat den man betreft, slechts bij de gratie van diens bangheid.

Tot zoover had Geert Valk, een kerel vol stillen ernst, wiens rustig bijzijn ons allen lief was, kalmeerend en vertrouwen gevend als het op onze soms hartstochtelijke twistgesprekken werkte. — tot zoover had Geert Valk Karel aangehoord. Nu onderbrak hij hem, niet driftig, niet fel, ofschoon zijn stem een weinig beefde, maar met een krachtige zelfbewustheid, die als een macht op den spreker aandrong en dezen tot zwijgen noopte.

„Het is niet waar, wat Karel beweert," zei hij, met een langen blik rondomme, waarmee hij ons aller aandacht in de zaak betrok, — „het is niet waar. Als het waar was, tot anderen spreekt . . . . Er heerscht in ons, kinderlooze, gezin een stemming van wederzijdsch waardeeren. Wij waren steeds gelukkig, — ja, het is een groot woord, maar wij waren gelukkig . . . .

Tot ik op een middag — het is nu drie jaren geleden — op een zomerschen, zonnigen middag een ontmoeting had. Ik was een fietstochtje naar de Duiningen gaan maken, ik had gezwommen, en zat op een bank aan den stranddijk nog wat uit te waaien. Daar komt een jonge vrouw in een rood-en-witgestreept japonnetje voorbij. Zij droeg witte kousen en schoenen; ze ging blootshoofds. Roodbruin van de zon. Haar dikke goudblonde haar was als een kroon. Toen ze langs me ging, keek ze me vluchtig aan met de groenblauwe oogen, die wonderlijk prachtig glansden in het door de zon wat gebruinde gezichtje. Die blik, hoe vluchtig ook, had iets van een zij het ook vage herkenning in zich gehad. En ook in mij werkte die blik als een verre, vergeten herinnering. Ik ging zitten denken, trachtte in mijn voorstelling